

Datum

2022-11-11

Vår referens

Sara Marklund

Miljöstrateg

Sara.Marklund@malmö.se

**Remiss från Miljödepartementet om Förslag till regeringen i Miljömålsrådets
årsrapport 2022
MN-2022-10319**

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har översänt *Remiss från Miljödepartementet - Förslag till regeringen i Miljömålsrådets årsrapport 2022* för yttrande. Remissen berör *Mer hållbara måltider i skolan, Riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar* samt *Cirkulärt Lyft - Stöd till textil- och modeföretag för utveckling och omställning till mer hållbara produkter och affärsmodeller i en cirkulär ekonomi*.

Miljönämnden ställer sig positiv till förslagen om mat och måltider men har svårt att ta ställning till förslaget om stöd till textil- och modeföretag eftersom tillräcklig bakgrundsinformation saknas i underlaget. Gällande *Programområde Hållbar elektrifiering* vill miljönämnden ta tillfället i akt att återigen lyfta synpunkter som framförts i tidigare remiss från Miljödepartementet om *SOU 2022:21 - Rätt för klimatet*, som var att miljönämnden saknade förslag på förändringar i ellagen som förtydligar förutsättningarna för delning av energi inom en energigemenskap, samt skapar incitament för bildandet av energigemenskaper i linje med elmarknadsdirektivet.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsen remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-11-11
- Bilaga 1 Miljömålsrådets årsrapport 2022

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2022-12-14

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt *Remiss från Miljödepartementet - Förslag till regeringen i Miljömålsrådets årsrapport 2022* till bland annat miljönämnden för yttrande.

Svar önskas senast 2022-12-21.

Miljömålsrådet inrättades av regeringen år 2014. Rådet består av chefer för 18 myndigheter som är strategiskt viktiga för förutsättningarna att nå generationsmålet och miljökvalitetsmålen. Detta är miljömålsrådets sjunde årsrapport. Rådet arbetar i sju programområden, och i rapporten beskrivs läget i respektive programområde. Utöver detta lämnas även förslag till regeringen.

Det är miljömålsrådets förslag till regeringen inom programområde *Styrmedel för hållbar konsumtion* som omfattas av remissen. Dessa förslag återfinns på s 27–29 i rapporten samt i bilaga 2:1 – 2:4. Förslagen inom programområde *Hållbar elektrifiering* har i stor utsträckning redan hanterats av regeringen genom de uppdrag som Svenska kraftnät, Energimarknadsinspektionen, Energimyndigheten och Swedac fått (dnr I2022/01578) samt genom förslagen om *Elnät i planering* som Klimatråtsutredningen lagt och som varit på remiss (dnr M2022/01364). Miljönämnden har yttrat sig över denna remiss (MN 2022–7656) men framför även vissa synpunkter igen i detta yttrande.

Förslag till regeringen i miljömålsrådets rapport

8.2 Styrmedel för hållbar konsumtion

Mer hållbara måltider i skolan

Förslaget syftar till en minskad miljöpåverkan från livsmedelskonsumtionen i skolan, samt att måltider som serveras i skolans lokaler är mer hälsomässigt hållbara. Det sistnämnda kan främja en jämlik hälsa och jämlika förutsättningar till inlärning. Förslaget förväntas också kunna ge positiva effekter på skolelevernas framtida matvanor och hälsa.

Konkret innebär förslaget att komplettera skollagens nuvarande krav på att skolmaten i grundskolan ska vara näringsriktig och kostnadsfri, så att krav också ställs på matens miljöpåverkan. Dessutom föreslås att utvidga kraven till att inte enbart omfatta grundskolan, utan även andra skolformer, samt att kraven ska gälla all servering i skolans lokaler under hela skoldagen.

Riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar

Förslaget syftar till en minskad miljöpåverkan från barns och ungas livsmedelskonsumtion i miljöer och verksamheter som finansieras av skattemedel, såsom idrottshallar, simhallar, fritidsgårdar, pedagogiska teknik- och naturvetenskapscentrum (science centers) och kulturhus. Konkret innebär förslaget att Livsmedelsverket ges i uppdrag att:

- Utfärda nationella riktlinjer för matutbud till barn och unga i offentligt finansierade miljöer med koppling till de tre dimensionerna av hållbarhet i Agenda 2030
- Genomföra en nationell informationssatsning för att främja spridning och användning av riktlinjerna
- Ta fram indikatorer och ett uppföljningsprogram för att följa livsmedelsutbudet i skattefinansierade miljöer

Cirkulärt Lyft - Stöd till textil- och modeföretag för utveckling och omställning till mer hållbara produkter och affärsmodeller i en cirkulär ekonomi

Förslaget syftar till att minska textil- och modekonsumtionens miljöpåverkan genom att öka textil- och modeföretags kunskap inom hållbarhetsområdet samt att möjliggöra utveckling och omställning till mer hållbara produkter och affärsmodeller i en cirkulär ekonomi.

Konkret innebär förslaget att textil- och modeföretag ska erbjudas ett kunskaps- och utvecklingsstöd med inriktning på att utveckla mer hållbara produkter och affärsmodeller. Kopplat till detta kunskaps- och utvecklingsstöd ska företagen även erbjudas ett ekonomiskt stöd i syfte att möjliggöra för dem att delta i de kunskapshöjande aktiviteterna och att utveckla samt testa nya, mer hållbara produkter och affärsmodeller. Förslaget riktas till textil- och modeföretag med upp till 100 anställda.

8.3 Hållbar elektrifiering

- Regeringen ger Energimarknadsinspektionen och Energimyndigheten i uppdrag att ta fram målgruppsanpassad information om flexibilitet samt ett uppdrag att skapa och driva en digital plattform med flexibilitetsinformation.
- Regeringen ger Energimyndigheten i uppdrag att i samråd med berörda myndigheter göra en gemensam översyn av befintlig lagstiftning för att se om, och i så fall var, det är lämpligt att inkludera efterfrågefleksibilitet.
- Regeringen ger Energimyndigheten i uppdrag att ta fram förslag på hur ett stöd till styrutrustning för efterfrågefleksibilitet ska utformas.
- Regeringen ger Energimyndigheten i uppdrag att göra en översyn av lagen om kommunal energiplanering.

Förvaltningens förslag till yttrande

8.2 Styrmedel för hållbar konsumtion

Mer hållbara måltider i skolan

Miljönämnden ser positivt på förslaget om mer hållbara måltider i skolan och instämmer med förslagets innehåll. Nämnden anser att det är ett genomarbetat förslag och att dess effekter kan bidra positivt mot mer hållbara och hälsosamma skolmåltider och matvanor bland barn och unga i skolålder.

Miljönämnden instämmer i att kravet på kostnadsfria och näringsriktiga skolmåltider ska inkludera andra skolformer så som förskola och gymnasieskola för att säkerställa en jämlik hälsa och jämlika förutsättningar till inlärning. Nämnden ser även ett behov av att inkludera frukost och mellanmål i begreppet måltider för att säkerställa näringsriktighet samt hållbarhet.

Riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar

Miljönämnden ser positivt på förslaget om riktlinjer för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar samt instämmer med förslagets innehåll. Miljönämnden anser att det är av vikt att genom Livsmedelsverket utfärda nationella riktlinjer för att skapa jämlika förutsättningar bland landets kommuner för mer hållbar mat i skattefinansierade miljöer för barn och ungdomar. Riktlinjer skulle till och med kunna göras om till skallkrav för att uppnå ett visst önskat resultat och effekt inom hälsa och hållbarhet.

Det är särskilt viktigt med tydliga riktlinjer gentemot privata aktörer som bedriver försäljningsverksamhet riktad mot barn och unga i offentliga miljöer. Sådana riktlinjer och krav skulle man kunna ställa som kriterier vid upphandling och tilldelning av leverantör/privat aktör. På så sätt kan man garantera exempelvis en basnivå som följer de nationella riktlinjerna.

Cirkulärt Lyft - Stöd till textil- och modeföretag för utveckling och omställning till mer hållbara produkter och affärsmodeller i en cirkulär ekonomi

Miljönämnden har svårt att ta ställning till om förslaget är bra eller dåligt.

Det som saknas i förslaget är information om hur stor del av försäljningen av textil i Sverige som de små och medelstora företag som kommer omfattas av insatsen står för. En siffra på hur många av modeföretagen som är små och medelstora nämns i rapporten men inte hur stor av försäljningen i Sverige dessa står för. Det framgår inte tydligt hur input från branschen har inkorporerats i förslaget. Hur många företag har fått komma med input till hur de cirkulära checkarna ska utformas? Liknande checkar har också delats ut för kompetensutveckling inom andra områden. Vad har resultatet blivit av dessa insatser? Miljönämnden saknar svar på dessa frågor för att kunna ta ställning till förslaget.

8.3 Hållbar elektrifiering

Miljönämnden anser överlag att förslagen angående hållbar elektrifiering är bra. Nämnden vill ta detta tillfälle i akt att återigen lyfta synpunkter som framförts i tidigare remiss från Miljödepartementet om *SOU 2022:21 - Rätt för klimatet*.

Miljönämnden saknar förslag på förändringar i ellagen som förtydligar förutsättningarna för delning av energi inom en energigemenskap, samt skapar incitament för bildandet av energigemenskaper i linje med elmarknadsdirektivet. Förutsättningar, hinder och incitament har tidigare inte klargjorts i samband med den tidigare ändringen i ellagen avseende undantag från kravet på nätkoncession.

Barnkonventionen

Barnkonventionen har beaktats vid handläggningen av detta ärende på följande sätt.

Rapporten har tagit hänsyn till barnkonventionen och underlaget har utarbetats med det i beaktande.

Förslaget har utarbetats av Sara Marklund, miljöstrateg.

Samråd har skett med Carlos Rojas Carvajal, projektledare, Louise Dahl Gottberg, projektsekreterare, Helen Nilsson, projektledare, Emma Börjesson, projektledare och Erik Ormegard, utredare, samtliga på miljöstrategiska avdelningen.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Sofie Holmkvist
Avdelningschef
Miljöstrategiska avdelningen